

Mei 2017

Samenvatting

In dit rapport benoemen we belangrijke ontwikkelingen in de stad van de afgelopen jaren:

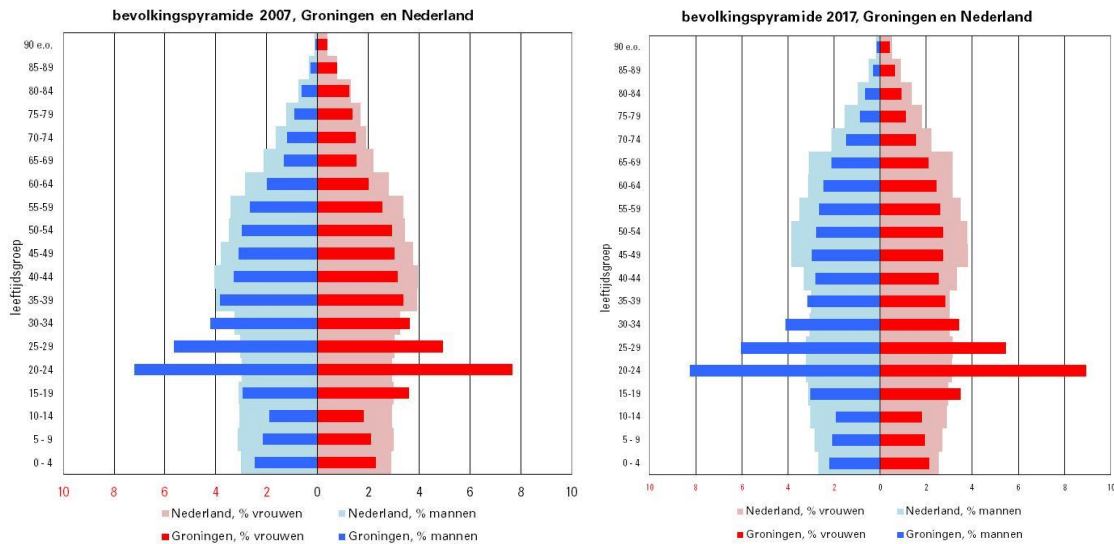
1. De omvang van de bevolking wordt in sterke mate bepaald door het aantal studenten van de beide instellingen voor hoger onderwijs. We zien in 2016 weer een toename van het aantal studenten.
2. De eerste babyboomers hebben de pensioenleeftijd bereikt en wonen bovendien steeds vaker alleen. Als onderdeel van een toenemende vergrijzing en het langer zelfstandig wonen zal dit een toenemende vraag naar zorg en veranderingen in woonbehoeften betekenen in de komende jaren.
3. De crisis is nu echt voorbij: de werkgelegenheid neemt verder toe en de woningmarkt bereikt hoge temperaturen.
4. Toch blijft armoede een probleem voor veel Groningers en hun kinderen.
5. Het toenemend aantal alleenwonenden en het langer zelfstandig wonen door ouderen zet de woningmarkt verder onder druk.
6. De veiligheid is verder toegenomen: minder delicten en stadgers met gevoelens van onveiligheid. De wijken in het Zuiden van de stad staan er beter voor dan die in het Noorden. Een directe verklaring hiervoor vormt de aanwezigheid van relatief veel corporatieve (vooral goedkopere) huurwoningen in deze gebieden.

Studenten blijven belangrijk voor de omvang van de bevolking

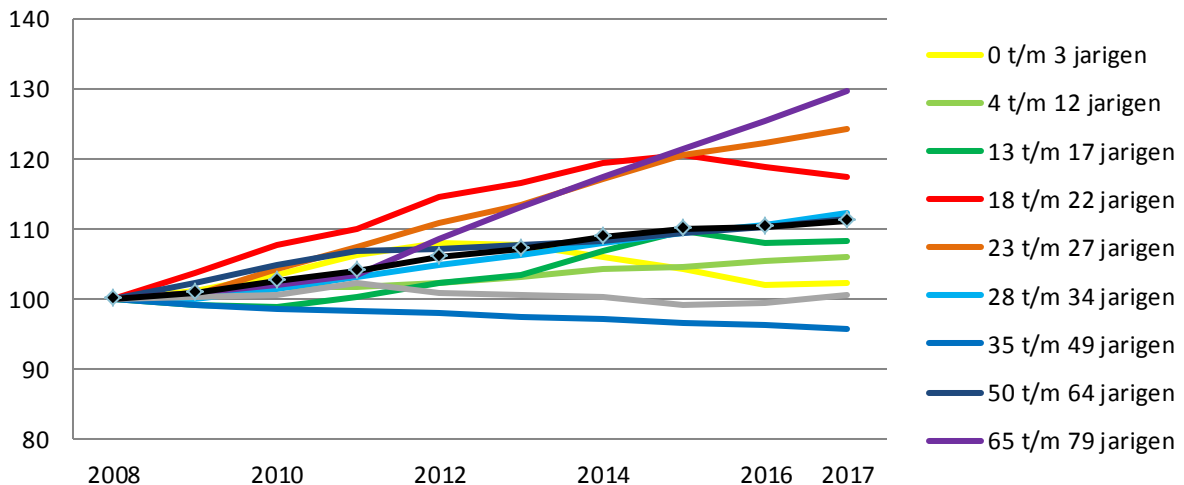
Op 1 januari 2017 telde Groningen 202.632 inwoners. Meerstad zorgde voor een recente aanwas van 1.034 inwoners en ook was er opnieuw een geboorteoverschot (653). Maar de sterke groei van de bevolking van de afgelopen jaren is sinds 2015 gestagneerd. En het migratiesaldo is in 2016 voor het eerst sinds lange tijd negatief (-70). Dit alles is vooral terug te voeren op de jongeren van 18 tot en met 27 jaar. Tussen 2007 en 2015 zorgde deze categorie voor een bevolkingstoename van 1.000 tot 2.000 per jaar, maar de laatste jaren blijft deze stabiel. In de afgelopen tien jaar zijn er per saldo 11.000 inwoners van 19 tot en met 27 jaar bijgekomen, terwijl het totaal aantal inwoners toenam met 21.000.

Veel jongeren van 18 tot en met 24 jaar zijn studenten in het hoger onderwijs, maar niet allemaal: er zijn nog 9.000 anderen in deze leeftijdsgroep (20 procent van het totaal). Zij volgen een andersoortige opleiding of begeven zich op de arbeidsmarkt. Van de studenten in Groningen is een hoger percentage uitwonend dan gemiddeld. Waarschijnlijk door de langere reistijden vanuit de woonplaats van de ouders. De grote groep studenten in Stad geeft de bevolkingspiramide de vorm van een kerstboom.

Een andere groep die groter wordt, is die van 65 tot 80 jaar. Sinds 2011 komen er elk jaar 600 bij.

bevolking per leeftijdsgroep (index 2008=100)

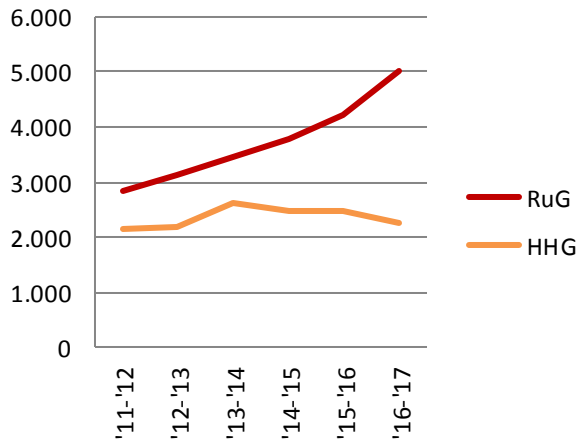

Groei universiteit door buitenlandse en hogeschool door Nederlandse studenten

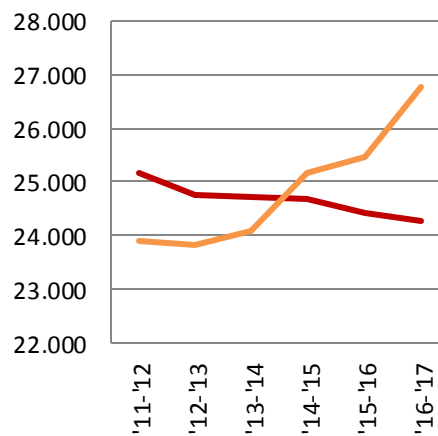
Het aantal studenten aan de Rijksuniversiteit Groningen (RuG) en de Hanzehogeschool Groningen (HhG) is het afgelopen jaar extra sterk toegenomen, met 1.750 studenten. De stagnatie die we vorig jaar constateerden is hiermee volledig gecompenseerd.

Net als in 2015 was er ook in 2016 een toename van het aantal buitenlandse studenten. Bijna 600 van de 1.750 extra studenten zijn afkomstig uit het buitenland. Zij komen meestal niet voor een hele studie, maar voor één of twee jaar in Groningen studeren. De universiteit trekt steeds meer studenten uit het buitenland. Het aantal Nederlandse studenten loopt relatief wat terug. Bij de hogeschool zien we het omgekeerde. De jaarcohorten (van bijvoorbeeld 18-jarigen) zijn in Nederland redelijk stabiel. Dat er toch zo'n sterke groei van het aantal Nederlandse studenten is bij de hogeschool, wordt mogelijk verklaard door toenemende keuze voor hogere opleidingen en betere doorstromingsmogelijkheden vanuit het MBO. Tussen 2011 en 2015 zien we een behoorlijk constant aantal leerlingen op de MBO-locaties in de gemeente, van rond de 18.000 leerlingen.

buitenlandse studenten

Nederlandse studenten

Om buitenlandse studenten te blijven trekken, is het belangrijk te zorgen voor goed onderwijs én voor goede voorzieningen. Bij de voorzieningen die buitenlandse studenten belangrijk vinden, staat huisvesting van betere kwaliteit tegen lagere prijzen hoog genoteerd. Dit beeld komt duidelijk naar voren uit de onderzoeken naar jongerenhuisvesting in de laatste jaren. Inmiddels wordt er al nieuwe woonruimte ge- of verbouwd, speciaal voor buitenlandse studenten, zoals de Trefkoel.

De vraag naar woonruimte door Nederlandse studenten is vooral een kwalitatieve: er zijn voldoende kamers beschikbaar, maar de student van nu wil sanitaire voorzieningen liever niet meer delen met anderen. Een gedeelde keuken vinden ze minder bezwaarlijk.

Met betrekking tot de groei van studentenaantallen lopen wij risico voor wat betreft de verandering van landelijke regels - waaronder het leenstelsel- en het niet te beïnvloeden buitenlandse beleid ten aanzien van de omgang met studenten die bijvoorbeeld in Nederland willen gaan studeren.

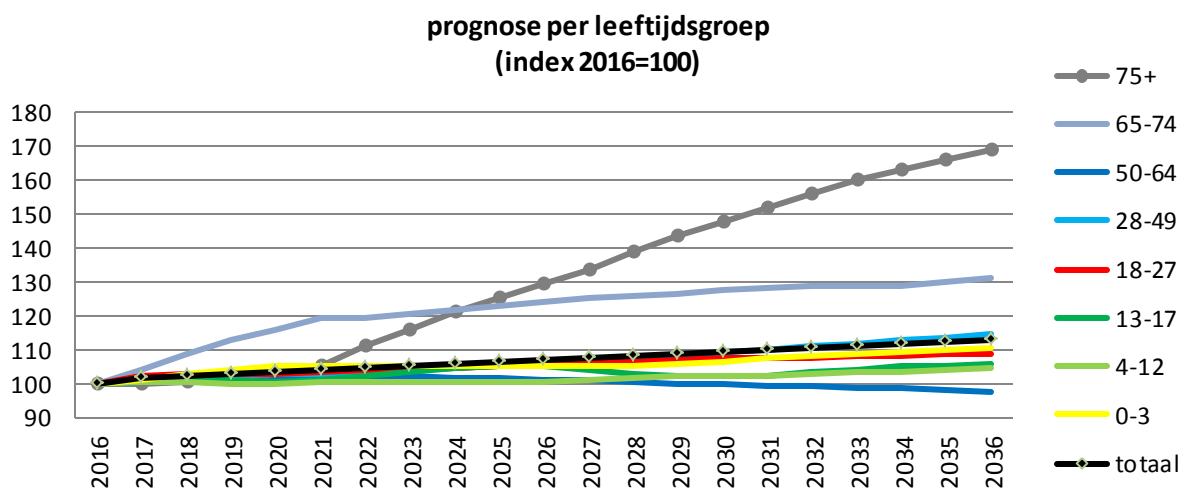
Meer inwoners uit vluchtelingenlanden

Een andere groep buitenlandse Groningers zijn de nieuwe vluchtelingen: In 2016 zien we de immigratie van Syriërs voortgaan: op 1 januari waren er 600 in de stad ingeschreven en op 31 december waren dat er bijna 1.000. In 10 jaar tijd is het aantal inwoners uit vluchtelingenlanden verdubbeld tot ruim 4.500 personen.

Groninger wordt ouder: toename zorgbehoefte vanaf 2020

In de bevolkingspiramide van Groningen is te zien dat de eerste babyboomers de pensioen-gerechtigde leeftijd hebben bereikt. De vergrijzing tekent zich steeds sterker af. Met name de groep van 70 tot 75 jaar is het laatste jaar gegroeid (+750). Vanaf ongeveer 75 jaar neemt de zorgbehoefte van mensen toe: De gemeente kan daarom rekenen op een flinke toename van de zorgbehoefte vanaf 2020. De bevolkingsprognose laat zien dat de stijging in 2019 inzet met een groei van 150 personen en daarna in drie jaar tijd toeneemt tot ongeveer 450 extra 75-plussers per jaar tussen 2022 en 2036. Het totaal aantal 75-plussers groeit in deze periode van ruim 10.000 naar 17.500 personen.

Ook wordt voor Groningen een toename van 15 procent eenpersoons huishoudens verwacht tot 2040.

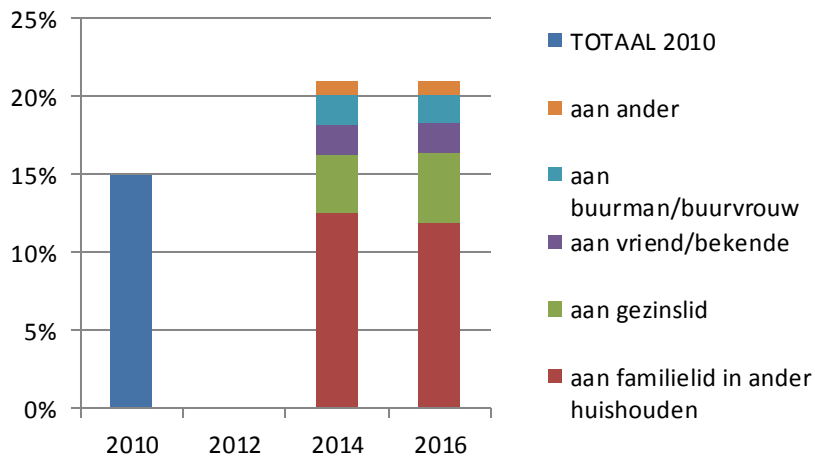

Welzijn in de wijken georganiseerd

Door de decentralisatie van de zorg van het Rijk naar de gemeente zijn er ook in 2016 veel veranderingen doorgevoerd in de infrastructuur van de zorg. Er zijn nu 11 WIJ-teams in de stad actief die gebiedsgericht uitvoering geven aan de ondersteuning van en zorg voor de wijkbewoners in het betreffende WIJ-gebied..

De eigen inzet door inwoners laat een voorzichtig positieve ontwikkeling zien. Sinds 2010 zet ruim 20 procent zich actief in voor de buurt, waar dat eerder rond de 15 procent was. Ook het percentage vrijwilligers lijkt wat hoger te liggen dan vroeger. Verder zien we bij het geven van mantelzorg een stijging: van 15% in 2010 tot 21% in 2016. Ongeveer 5 procent van hen voelt zich in 2016 zeer zwaar tot overbelast en nog eens 12 procent voelt zich tamelijk zwaar belast.

Percentage mantelzorgers, Wijkenquêtes

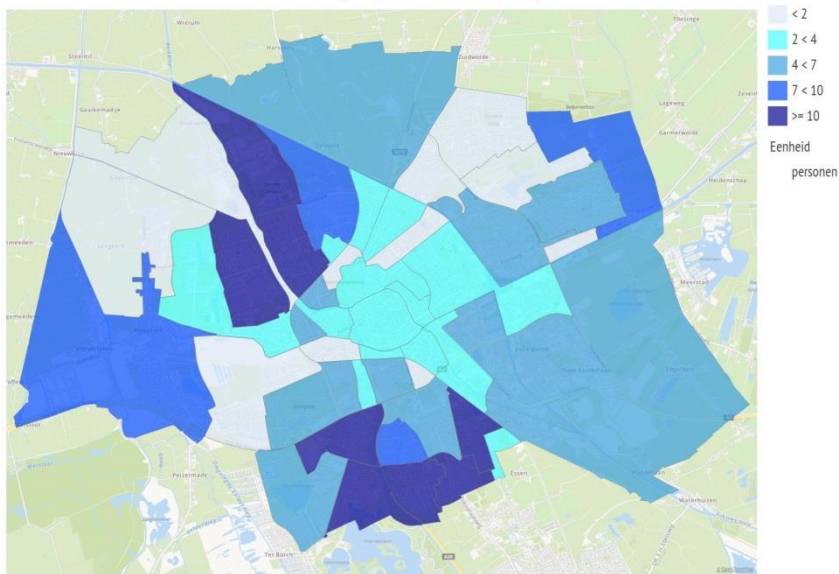

Aan de vraagzijde van zorg en welzijn is ook een toename te verwachten, door de vergrijzing en bijbehorende zorgbehoefte.

Het oordeel over de ouderenvoorzieningen is juist positief in die wijken waarin relatief veel ouderen wonen (Vinkhuizen, Paddepoel, Selwerd, Corpus den Hoorn en De Wijert). Verder is 90% van de stadgers tevreden over de aanwezigheid van medische zorg in hun wijk.

Aantal stadgers 75 jaar en ouder. Donkerder blauw betekent hoger percentage

percentage 75 plussers 2016 - Kompaswijken

Bron:

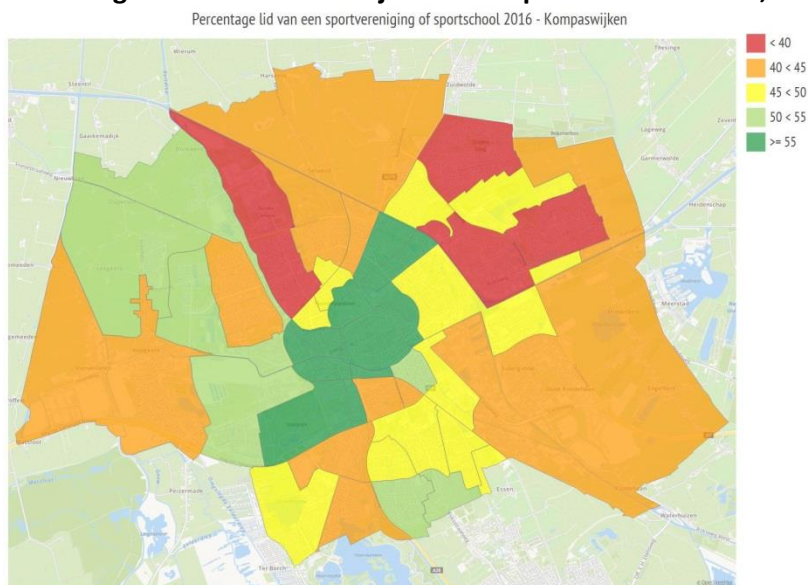
In elke wijk sport minstens 60 procent van de inwoners

Van alle Stadgers vanaf 18 jaar voelt 79 procent zich gezond, dit is een iets hoger percentage dan in Nederland als geheel (76 procent).

Drie kwart van de inwoners zegt in 2016 actief te sporten. Vooral in de studentenwijken doen veel inwoners aan sport (zo'n 80 procent): schilbuurten rondom het centrum, Schildersbuurt-Kostverloren, Professorenbuurt, Oud-zuidwest (met de Zeeheldenbuurt) en de Indische buurt. In de wijken Vinkhuizen, Hoogkerk en Beijum zien we de laagste percentages: toch nog 62-67 procent van de volwassenen.

Bijna 50 procent van de inwoners is (ook) lid van een sportclub of sportschool. Dit lidmaatschap is duidelijk ondergemiddeld in (o.m.) Beijum, Lewenborg, Paddepoel en Selwerd,. Voor een deel heeft dit met de leeftijd van de wijkbewoners te maken: hoe ouder, des te minder er lid zijn van een sportclub.

Percentages inwoners die lid zijn van een sportclub of - school, 2016

Bron:

Van alle volwassenen heeft bijna 40 procent overgewicht. Dit percentage is sinds 2010 iets hoger geworden. Dankzij onze grote studentenpopulatie is het percentage inwoners met overgewicht veel lager dan de 50 procent die gemiddeld in Nederland geldt.

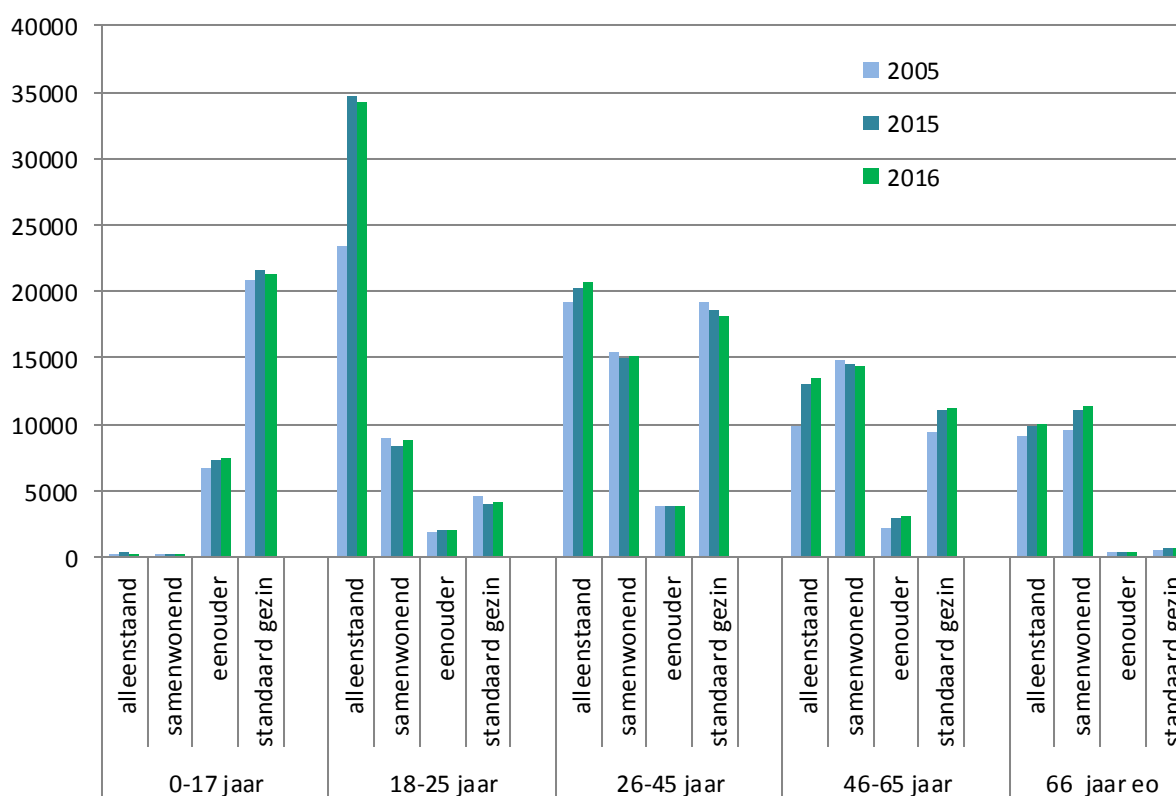
Onder kinderen varieert dat per leeftijd: van 7 procent bij de 2-3 jarigen tot 21 procent bij de 10-11 jarigen. Deze percentages fluctueren over de jaren.

Druk op woningmarkt door alleenwonenden en aantrekkende economie

Het aantal woonruimten in de stad neemt toe en was januari 2017 ongeveer 101.000, inclusief de 341 woningen in Meerstad. Deze toename is een optelsom van een aantal ontwikkelingen, zoals oplevering nieuwbouw, sloop en splitsing van woonruimten. In 2016 zijn 1460 woningen gereed gekomen, meer dan voorgaande jaren. Hiervan waren 1.160 eenheden voor jongeren en 140 grondgebonden woningen.

De demografie van Groningen laat zien dat jongeren en ouderen een groot aandeel zijn van de bevolking. In tien jaar tijd zijn er 18.000 huishoudens bijgekomen, waarvan 90 procent eenpersoons. Twee derde van deze toename in eenpersoonshuishoudens zijn jongeren.

huishoudenstypen naar leeftijdsgroep, 2005-2015-2016

We zien het aantal bewoners per woning dus nog steeds afnemen. Het betekent dat de behoefte aan (zelfstandige) woonruimte in de gemeente sterker is toegenomen dan het aantal inwoners. Nu de crisis in zijn eindstadium lijkt te komen, zien we de woningmarkt in Stad dan ook nog hogere temperaturen bereiken dan in de jaren hiervoor. Het aantal woningen dat te koop staat is sinds 2013 afgenomen met 42 procent in de regio met de gemeente Groningen. Alleen de vier grote steden laten hogere percentages zien. De verkoopprijzen zijn sinds 2014 met 10 procent gestegen, net als in veel andere steden.

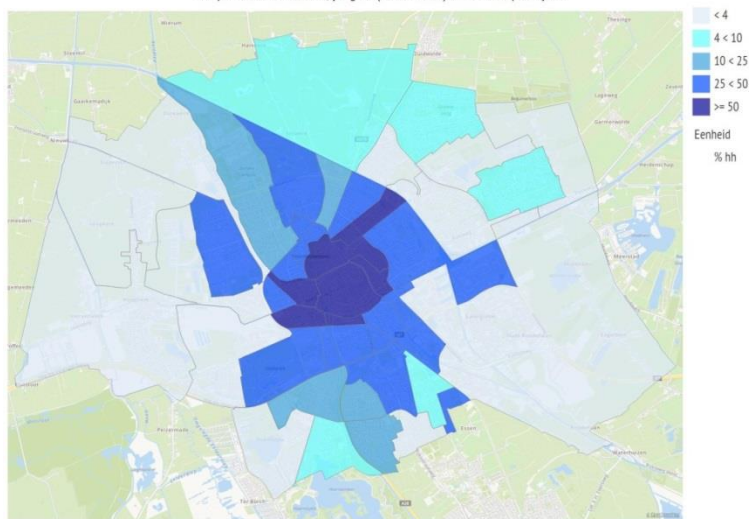
De toenemende vergrijzing, gekoppeld aan langer zelfstandig wonen, zal een toenemende vraag naar passende woonruimte betekenen, al dan niet met ingrepen aan de huidige woning, (de nabijheid van) voorzieningen en de inrichting van de openbare ruimte.

Stadgers en studenten gaan goed samen in oude buurten

De oude wijken transformeren zich steeds meer naar studentenbuurten. Enerzijds wordt er overlast ervaren door de instroom van studenten. Anderzijds kan de huisvesting van jonge inwoners bijdragen aan de vitaliteit van deze buurten. Door de vele studenten die er wonen is de binnenstad niet louter het terrein van detailhandel, horeca en kantoren. De wijken direct om de binnenstad heen met oude en grote panden blijven levendig door de studentenbewoning. We zien dat de transitie naar studentenbuurt in een aantal specifieke buurten frictie oplevert. Dit geldt voor Vinkhuizen en in mindere mate voor Selwerd. Maar het samenleven door studenten en andere wijkbewoners verloopt meestal goed, aldus 70 procent van de inwoners.

Percentage huishoudens van alleenstaande jongeren van 18 t/m 27 jaar, 2016

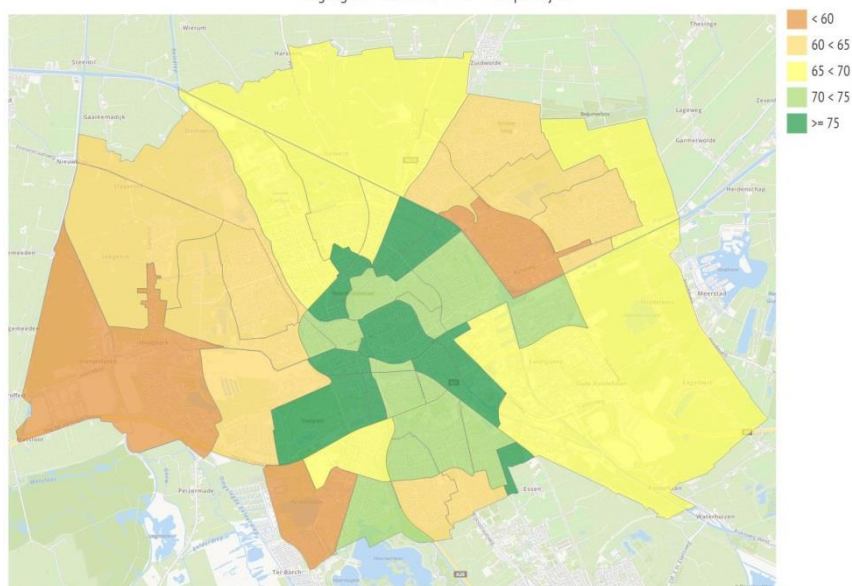
eenpersoonshuishouden, jongere (% tot.huish.) 2016 - Kompaswijken

Bron: O&S Groningen

Percentage tevreden over omgang tussen studenten en stadgers, 2016

Omgang met studenten 2016 - Kompaswijken

Bron:

Bron: Wijkenquête leefbaarheid 2016

Onderhoud groen en schoonhouden gaan achteruit, nog minder vernielingen

De leefomgeving wordt beoordeeld aan de hand van de BORG-score. Alle delen van de gemeente worden beoordeeld aan de hand van een vastgestelde norm. Met een score van gemiddeld 94% boven de norm voldeed het onderhoud van de stad het afgelopen jaar ruimschoots aan de doelstellingen, net als vorige jaren.

Het onderhoud van het openbaar groen en het schoonhouden van de woonomgeving oogsten sinds 2006 steeds minder waardering bij de inwoners. Ook rommel op straat wordt nog wat vaker waargenomen dan in 2014. Daarentegen is het aantal vernielingen in 2016 verder afgenomen en op het laagste niveau van de afgelopen twintig jaar. Over het onderhoud van trottoirs is de tevredenheid de laatste jaren wat groter dan in het verleden. De tevredenheid over het onderhoud van wegen en fietspaden, graffiti en hondenpoep op de stoep lijken te stabiliseren op goede niveaus.

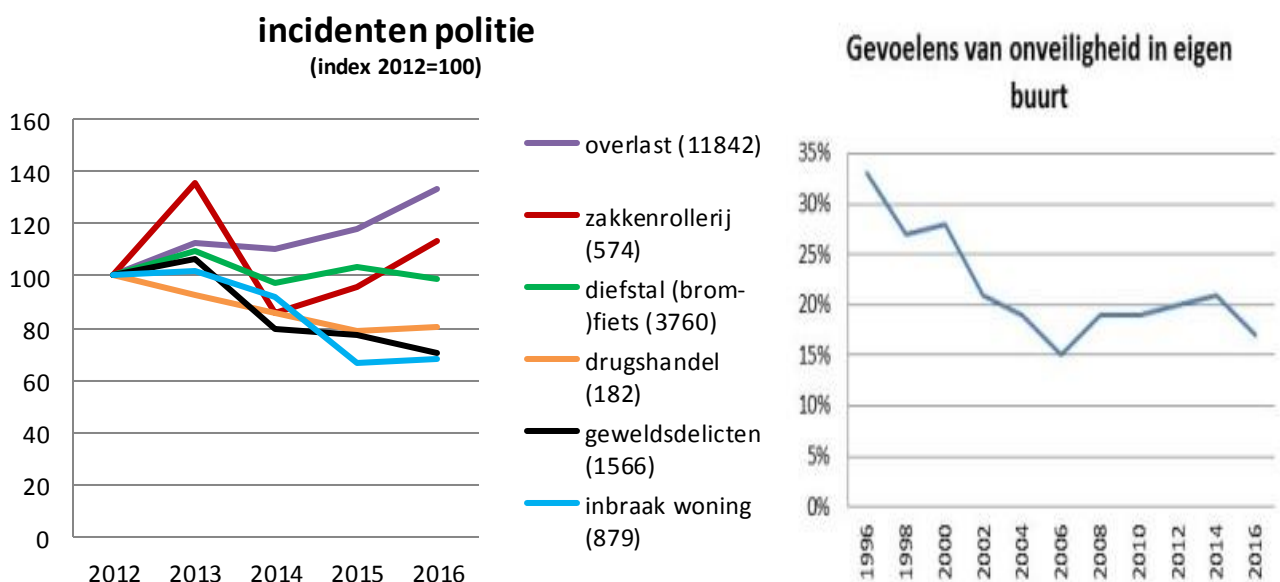
Veiligheid opnieuw verbeterd

Het gaat beter met de veiligheid en de beleving daarvan. In de afgelopen 2 jaren is het percentage inwoners dat zich wel eens onveilig voelt afgenomen van 21% naar 17%. Opvallende dalingen zijn zichtbaar in een aantal wijken die traditioneel slecht scoren op veiligheidsbeleving: Binnenstad een daling van 37% naar 29%, Indische buurt van 31% naar 24% en Oosterparkwijk van 28% naar 21%. Voor de binnenstad speelt de aanpak van de prostitutie (en daarbij behorende (drugs)overlast mogelijk een rol in de verbetering van de onveiligheidsbeleving.

In de cijfers van de politie zien we verder dat het aantal woninginbraken het laatste jaar sterk is afgenomen. Ook zijn er minder geweldsdelicten en drugshandel. Anderzijds zien we meer zakkenrollerijen is er meer overlast geregistreerd.

Van de meldingen bij de politie staan de fietsendiefstallen nog altijd op eenzame hoogte (3.300).

In de ranglijst van aantallen delicten per inwoner zien we dat de veiligheid in Groningen zich gunstiger heeft ontwikkeld dan in een aantal andere steden: we zijn gezakt van de 12^e plaats in 2015 naar de 18^e plaats in 2016.

Situatie en toekomstverwachtingen minder gunstig in prioriteitswijken.

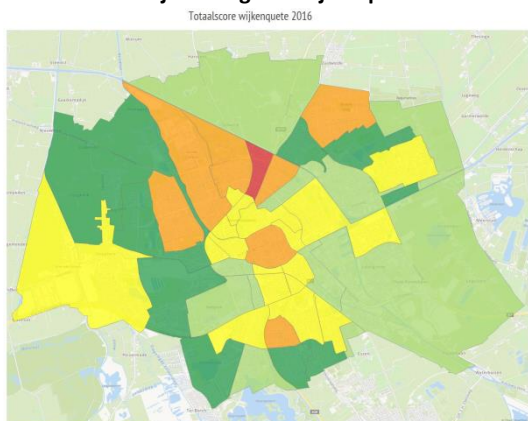
De ouderdomssituatie van de woning, het type woningen en de eigendomsstructuur zijn mede bepalend voor welke huishoudens waar in de stad wonen. Langjarig gingen gemeente en woningcorporaties dit tegen door gezamenlijke wijkvernieuwingsingrepen. De laatste jaren is dit beleid minder zichtbaar geweest door de economische crisis en de financieringsregels voor woningcorporaties.

Onlangs heeft de gemeente weer prioriteitswijken benoemd: Selwerd, Indische buurt/De Hoogte, Beijum en De Wijert. We zien dat de situatie in deze wijken tot de minder rooskleurige behoort. Er zijn veel huishoudens met inkomensproblemen, er is meer verloedering en men is minder tevreden over het onderhoud van de wijk. Verder kennen deze wijken verschillende combinaties van meer negatieve aspecten: gevoel gezond te zijn, tevredenheid met het leven, meedoen in de samenleving, inkomen, sociale leefomgeving, veiligheid, kwaliteit van de woning en de toekomstverwachtingen voor de wijk. Behalve in de vier prioriteitswijken zien we ook duidelijk mindere scores in Vinkhuizen en Paddepoel.

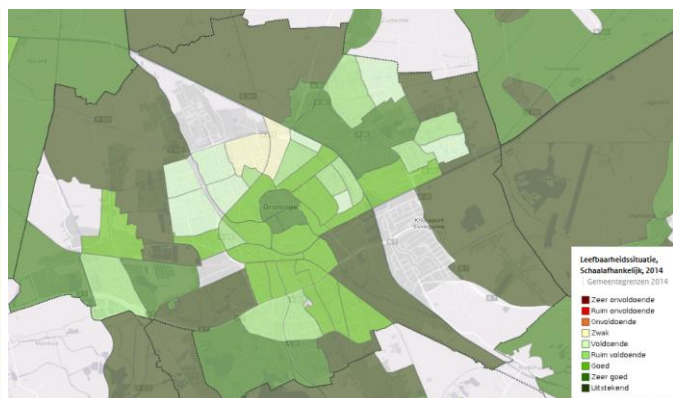
De ontwikkelingen in deze wijken zijn niet louter negatief geweest. Met name een aantal sociale en veiligheidsaspecten is verbeterd in Indische buurt/De Hoogte, Selwerd en Beijum. In de Wijert zijn de duidelijke veranderingen wel allemaal negatief geweest.

In landelijk perspectief stonden alle wijken van stad er in 2014 goed voor, volgens de meest recente landelijke Leefbaarometer (2014).

Stand van de wijken volgens Wijkenquête 2016

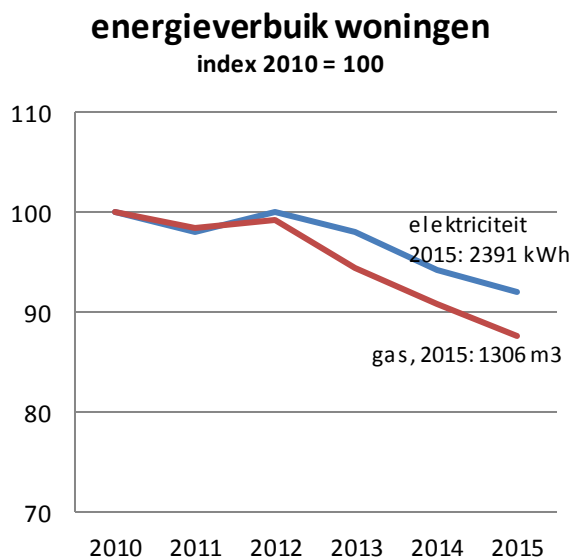

Leefbaarheidssituatie volgens Leefbaarometer 2014

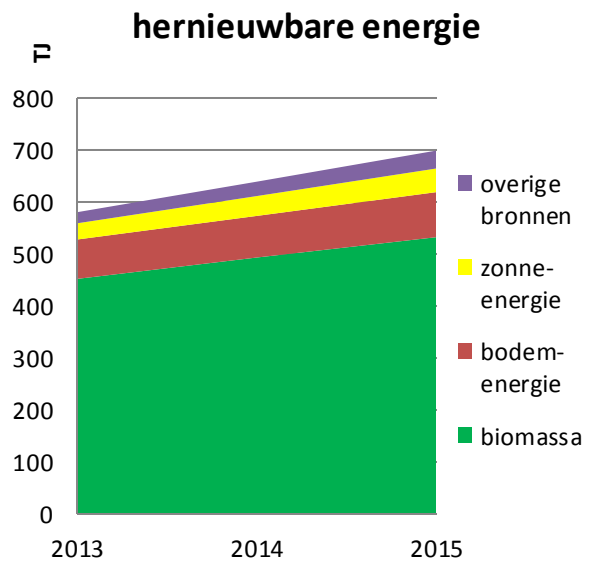

Groningen duurzamer

De stad Groningen wil in 2035 energieneutraal zijn. We zijn energieneutraal als alle energie die in onze stad wordt gebruikt, duurzaam is opgewekt. Daarvoor moet het energiegebruik afnemen en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen toenemen. Dit zien we ook gebeuren: Het energiegebruik vertoont een gunstig verloop: er wordt steeds minder gas en elektriciteit gebruikt, net als in andere gemeenten en landelijk. Dit geldt vooral voor huishoudens, maar ook voor organisaties. De hoeveelheid gebruikte hernieuwbare energie neemt gelijktijdig toe.

bron: waarstaatjegemeente.nl

bron: energiemonitor.groningen.nl

Het opgerichte energieplatform is gegroeid van 21 naar 24 organisaties die zich inzetten om de energietransitie te realiseren. Hiermee zijn de meeste grote energieverbruikers in de gemeente vertegenwoordigd.

Bron: energiemonitor.groningen.nl

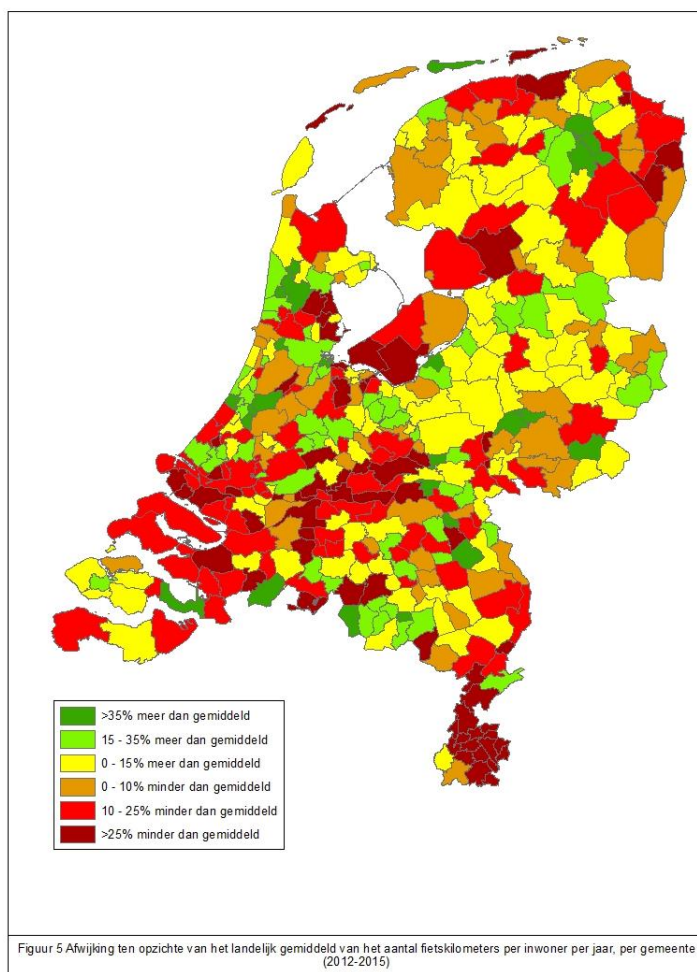
Groningers zijn fietsers

Groningen is een echte fietsstad. Gemiddeld verplaatst een stadjer zich 2,65 maal per dag. Daarvan gaat 43 procent per fiets. Tien jaar terug was dit 37 procent. Landelijk is dat nog geen 30 procent. In Groningen wordt het meest gefietst van alle gemeenten met meer dan 50.000 inwoners. Als we kijken naar het gebruik van vervoermiddelen (dus exclusief lopen) binnen de stad, dan scoort de fiets 61 procent. Via de infrastructuur wordt fietsen ook aangemoedigd. Vooral in de binnenstad krijgen fietsers al sinds de jaren zeventig ruimer baan dan automobilisten. Twee derde van het Stadspanel gaf dan ook aan dat het sneller is om met de fiets te gaan.

De Korreweg is bestempeld tot meest onveilige locatie voor fietsers.

Uit onderstaand kaartje valt al snel op te maken dat Groningen inderdaad deel uitmaakt van een ruimer gebied waar veel wordt gefietst.

Fietskilometers per inwoner, per gemeente, ten opzichte van landelijk gemiddelde (2012-2015)

(bron: kpvv CROW)

Bereikbaarheid van de toekomst

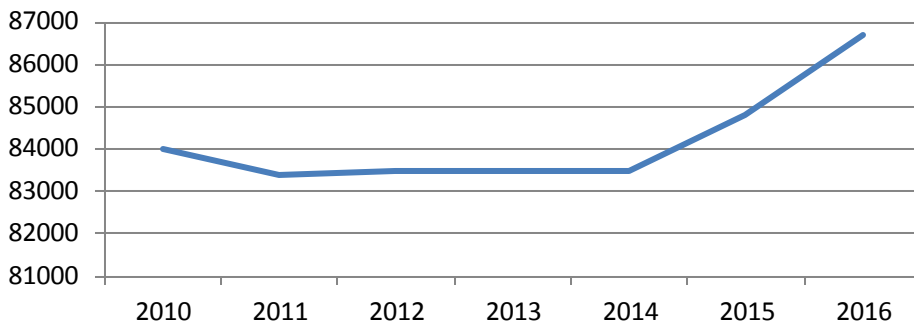
Om de stad in de toekomst bereikbaar te houden wordt een aantal grootscheepse infrastructurele projecten uitgevoerd. De twee grote knelpunten zijn het zuidelijke deel van de ringweg en het stationsgebied. De verkeersdrukte op ringweg-zuid is in 2016 duidelijk toegenomen, na een aantal vrij stabiele jaren.

Vorbereidende en ondersteunende projecten zijn inmiddels grotendeels afgerond. Op steeds meer plaatsen rond de stad zijn P+R-gelegenheden voor automobilisten gecreëerd. We zien dat daarvan langzaam maar steeds meer gebruik wordt gemaakt.

In 2016 is de aanpak van de ringweg-oost met volledig ongelijkvloerse kruisingen voltooid, net als de renovatie van de Noordzeebrug.

Het project ringweg-zuid heeft geleid tot bezorgdheid over verkeersoverlast in de zuidelijke stadswijken. We zagen dit duidelijk terug in een enquête over de positieve en negatieve punten van de wijken.

intensiteit autoverkeer Julianaplein-Europaweg

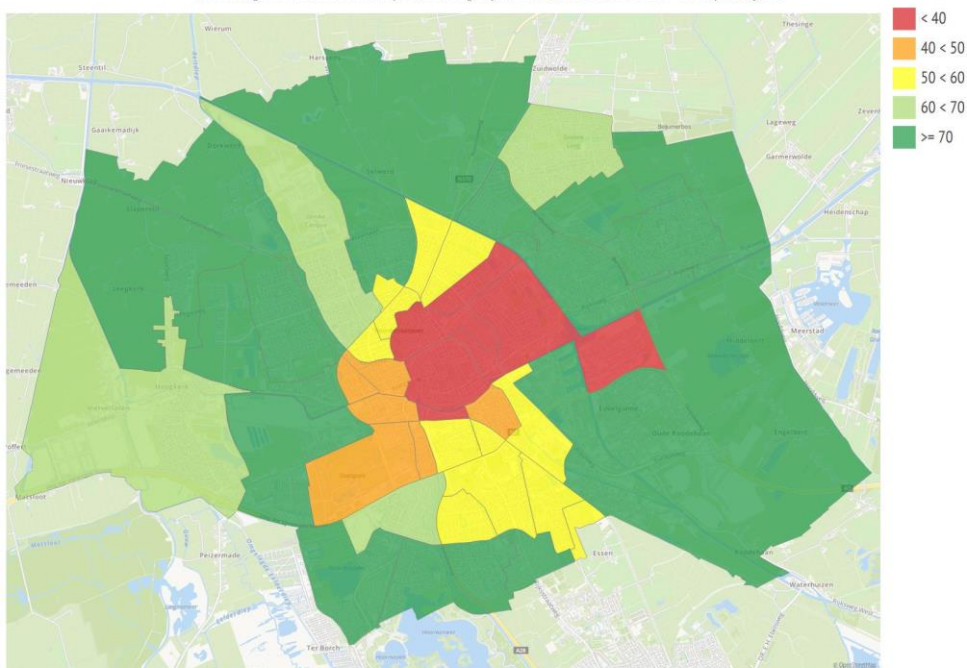

Parkeerproblematiek in wijken direct ten noorden van binnenstad

De verschillende transportmiddelen vragen niet alleen ruimte om te bewegen, maar ook om stil te staan. Weinig wijkbewoners van Binnenstad en Schilbuurten zijn tevreden over de parkeermogelijkheden voor auto's. Dit geldt ook voor de wijken direct ten noorden van het centrum. Geparkeerde fietsen vormen in de binnenstad en de studentenbuurten voor ruim een zesde van de wijkbewoners een probleem.

Percentages tevreden inwoners over de parkeermogelijkheden voor auto's, Wijkenquête 2016

Percentage tevreden over de parkeermogelijkheden in de buurt. 2016 - Kompaswijken

Bron:

Meer banen; het gaat steeds beter met de economie

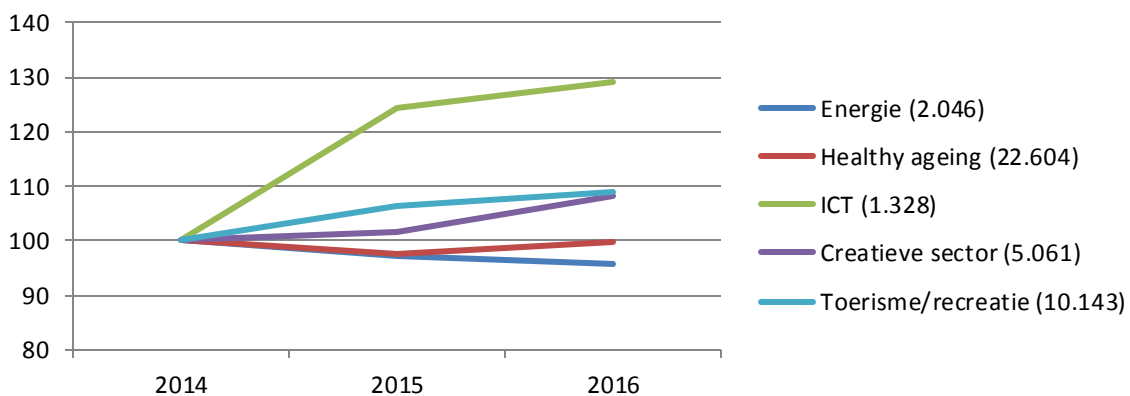
Per 1 april 2016 waren er in de gemeente Groningen 134.240 banen. Sinds 1 april 2015 is er een toename geweest van 1.950 banen, of 1,5 procent. Dit is een grotere toename dan de landelijke groei van 1,1 procent. Na eerdere krimp is dit het tweede achtereenvolgende jaar van groei van de werkgelegenheid.

De sectoren met de grootste toenames zijn sport/recreatie en arbeidsbemiddeling/ uitzendbureaus. Kleinere toenames zagen we bij advisering/onderzoek¹ en ICT. Overigens kende ICT in het vorige jaar een zeer sterke relatieve groei.

Krimpsectoren waren beveiliging/opsporing en overige zakelijke dienstverlening (callcenters).

In de speerpuntsectoren is de werkgelegenheid vooral sterk toegenomen in de sector Healthy Ageing. Bij Energie zien we een voorzetting van de daling sinds 2014.

Werkgelegenheid in speerpuntsectoren, index 2014=100

Gevoelig voor beleid, minder voor economische conjunctuur

De stad kent een eenzijdige economische opbouw doordat de sectoren onderwijs, diensten en overheid sterk vertegenwoordigd zijn.

De stad heeft nauwelijks maakindustrie en handel wat ons daarmee ook minder direct gevoelig maakt voor schommelingen in de conjunctuur. De stads- en daarmee de regionale economie is juist gevoeliger dan die in andere regio's voor rijksbeleid.

Lage opleiding in Groningen extra risico voor werkloosheid

Een lage opleiding vormt in onze gemeente een groter risico op werkloosheid dan elders. Van het kleine percentage banen voor lager opgeleiden wordt meer dan de helft ingevuld door iemand met een hogere opleiding. Van de banen voor middelbaar opgeleiden wordt een derde ingevuld door hoger opgeleiden. De oorzaken zijn het grote aandeel hoogopgeleide inwoners en de vele studenten. Op studenten wordt mede vanwege hun flexibiliteit, parttime-beschikbaarheid en tijdelijkheid een sterk beroep gedaan. Daarnaast wordt de beschikbaarheid van banen voor laagopgeleiden op termijn complexer als gevolg van automatisering en robotisering. Voor de lager opgeleiden is het daardoor in Groningen extra moeilijk om betaald werk te krijgen, waardoor de dreigende tweedeling zich verder zou kunnen manifesteren.

Gunstige ontwikkeling is dat het aantal voortijdige schoolverlaters is gedaald, van boven de 500 acht jaar geleden tot 295 in het schoolseizoen 2013-2014 tot 237 in het schoolseizoen 2014-2015.

¹ Bv. organisatieadvies, architecten, keuring en controle, reclame en marktonderzoek, industrieel ontwerp.

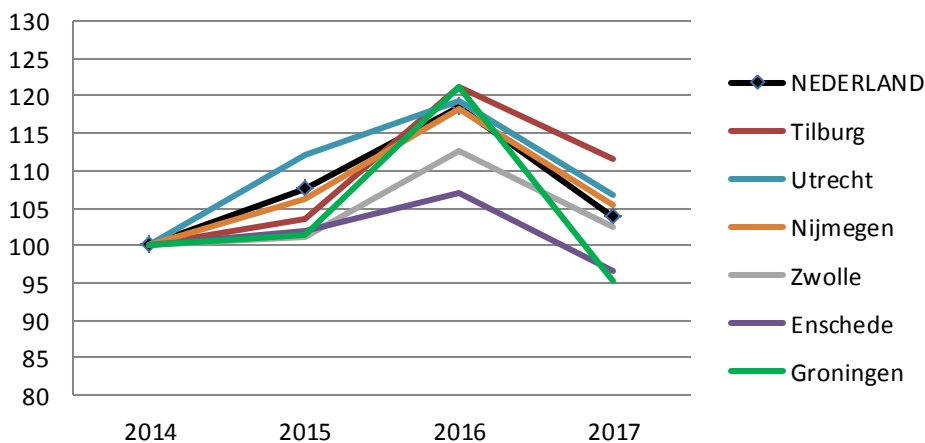
Vooraf jongeren profiteren van toename werkgelegenheid

Er zijn het laatste jaar bijna 2.500 vaste banen bijgekomen, en ongeveer 500 uitzendbanen minder. Van de banen in de gemeente wordt ongeveer de helft ingevuld door inwoners van de gemeente. De andere helft dus door forenzen.

In lijn met de toename van de werkgelegenheid is er een afname van de geregistreerde werkloosheid, met 21,5 procent in een jaar tijd². Deze afname is nog groter dan de stevige landelijke afname van 12,4 procent. Een denkbare verklaring voor dit verschil is dat relatief veel pas afgestudeerden uit Groningen een baan hebben gevonden. We zien namelijk dat vooral jongeren (tot 27 jaar) hebben geprofiteerd van de extra banen: het aantal werkloze jongeren is gehalveerd in het laatste jaar. Maar het aantal werklozen van 27 tot 50 jaar in de gemeente is ook met 25 procent afgenomen en er zijn bijna 10 procent minder werklozen van 50 jaar en ouder dan een jaar geleden. De werkloosheid is nu nog 13,0 procent. Net als in de meeste steden is dit wel hoger dan het landelijk gemiddelde.

Ondanks toename van de werkgelegenheid en de afname van de werkloosheid in de gemeente zien we dat het aantal bijstandsuitkeringen ook iets toeneemt. Per saldo zijn de extra banen dus ingevuld door mensen die nog maar kort werkloos waren.

**Ontwikkeling werkloosheid
(index 2014=100)**

² Overigens is de werkloosheid in de periode januari 2014 tot januari 2016 ook relatief sterk gestegen. De afname in het afgelopen jaar blijft tegelijkertijd fors te noemen.

Armoede is gelijk gebleven, ook voor kinderen

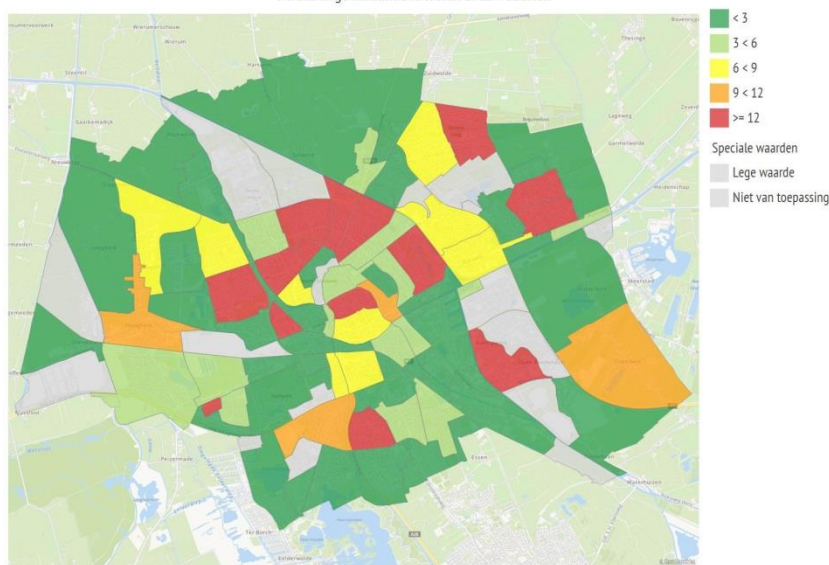
Het gemiddelde inkomen is in Groningen een stuk lager dan landelijk: het koopkrachtcijfer is 89 tegen 100 landelijk.

Twee derde van de minimahuishoudens leeft al drie jaar of langer van een minimuminkomen. Percentages huishoudens met een minimuminkomen van 20 of hoger zien we in de wijken Oosterparkwijk, Beijum, Korrewegwijk-De Hoogte en Selwerd-Paddepoel-Tuinwijk.

Nog steeds groeit één op de vijf kinderen in de gemeente Groningen op in een gezin met een minimuminkomen, zo'n 5.500 kinderen. Ongeveer 3.900 van hen maken deel uit van een gezin met een bijstandsuitkering. Van de kinderen in de Korrewegwijk-De Hoogte woont maar liefst 42 procent in een minimumhuishouden. In Selwerd-Paddepoel-Tuinwijk is dit 39 procent, wat neerkomt op ruim 1.000 kinderen. Zo'n 70 procent van de kinderen in minimahuishoudens groeit op in een eenoudergezin.

Percentage van de kinderen in eenoudergezin met een bijstandsuitkering

Percentage kansarme kinderen 2016 - buurten

Bron:

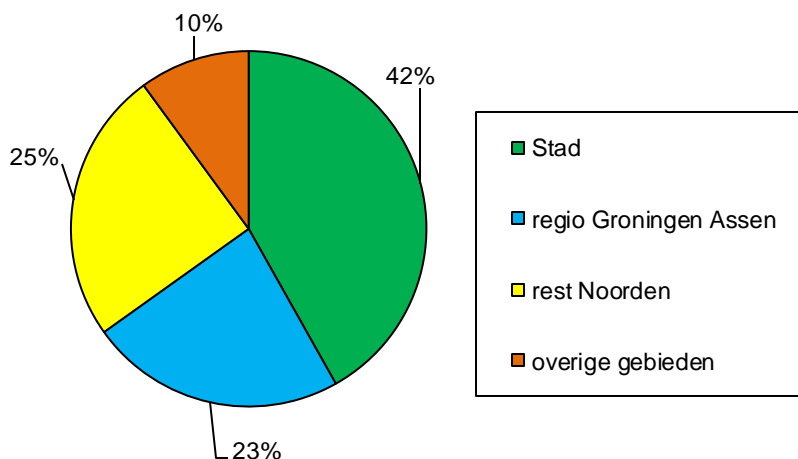
Stad Groningen blijft centrum in Noorden

Voor het Ommeland en in Noord-Nederland blijft Groningen een centrumpositie vervullen. De stad is een motor voor werkgelegenheid en jongeren volgen hier hun opleiding. Vanuit het verre ommeland komt men hier zijn vrije tijd besteden bij de culturele voorzieningen, winkels, horeca en sportwedstrijden. In een deels krimpemde regio zien we de stad nog steeds groeien. Overigens is deze trend van verdere urbanisatie een wereldwijde.

Wel lijkt het karakter van de centrumfunctie wat te veranderen. We zien dat logistieke centra verschuiven naar de omgeving Zwolle, het zuiden van Drenthe en Zuidwest Friesland. Het karakter van Groningen als stad van onderwijs, diensten en cultuur wordt daarmee extra benadrukt. De stad richt zich in toenemende mate ook op de regio over de grens. Het toenemende aantal studenten uit Duitsland biedt hierbij kansen. Friesland is binnen het Noorden duidelijk een eigen entiteit, met Leeuwarden als eigen kern.

Het aantal bezoekers van de musea was in 2016 met 370.000 maar liefst 80.000 hoger dan in 2015, vooral vanwege het Groninger Museum. Ook verkocht FC Groningen meer seizoenkaarten dan in 2015.

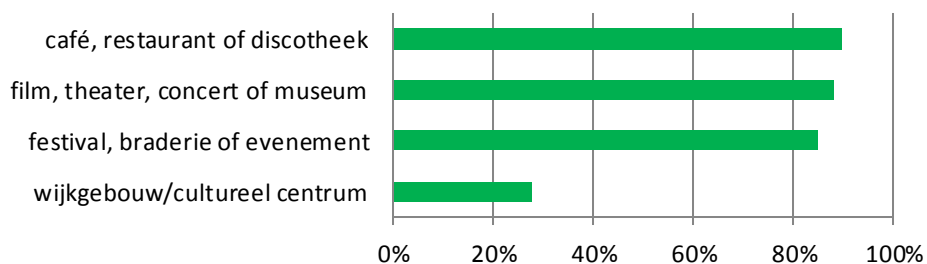
Herkomst bezoekers Stadsschouwburg en Oosterpoort, 2016

Veel stadgers gaan wel eens uit

Van de stadgers zelf gaan hoge percentages wel eens uit. Tussen de 80 en 90 procent gaat wel eens naar een café, restaurant of discotheek, naar een bioscoop, theater, concert of museum en naar een festival, braderie of evenement. De activiteiten in wijkgebouwen en culturele centra zoals de bibliotheek trekken zo'n 30 procent van de inwoners van de gemeente.

Percentage inwoners dat wel eens een bezoek brengt aan soorten voorzieningen, Wijkenquête'16

Binnenstad krijgt waardering

De binnenstad heeft de afgelopen jaren een aantal prijzen gekregen: Beste Evenementenstad, Beste Winkelstraat – Folkingerstraat en Zwanestraat. Het lijkt erop dat het vertrek van een aantal grote winkels en warenhuizen inmiddels weer is gecompenseerd met nieuwe winkels. Verder lijken er meer zaken te zijn opgezet volgens een zogenaamd mixed concept, met zowel detailhandel als horeca binnen de muren.

De bezoekers van de binnenstad zijn goed te spreken over de sfeer, de gastvrijheid en de winkels. De punten waar minder waardering voor is, hebben te maken met het vervoer naar de binnenstad. De laatste jaren vertoont de tevredenheid over de stallingsmogelijkheden voor fietsen een langzame maar zekere achteruitgang.

Waardering van bezoekers voor aspecten van de binnenstad, 2016

